

Special

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Jan
2021

HOFFELIJK

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Op 1 januari 2021 gaat de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (WvBVV) in. In dit verdiepende stuk staan de belangrijkste punten die hierdoor veranderen in het vaststellen van de beslagvrije voet.

Een gerechtsdeurwaarder moet een beslagvrije voet vaststellen als hij beslag legt op het inkomen van een schuldenaar. Dat doet hij met informatie over het inkomen, de leeftijd en de leefsituatie van de schuldenaar. Deze informatie vult hij aan met informatie over het inkomen van de partner, woonkosten, zorgkosten en het kindgebonden budget. Hij ontvangt deze informatie van het UWV, de werkgever en gegevens die de schuldenaar aan hem geeft.

Woonsituatie

De hoogte van de beslagvrije voet hangt af van de woonsituatie van de schuldenaar. De hoogte hangt niet meer af van de leeftijd van de schuldenaar.

De gerechtsdeurwaarder stelt de woonsituatie vast door te kijken in de Basisregistratie Personen (BRP). Hieruit blijkt in welke van de volgende vier categorieën de schuldenaar valt:

1. alleenstaande;
2. alleenstaande met kinderen tot 18 jaar;
3. gehuwd; of
4. gehuwd met kinderen tot 18 jaar.

Inkomen schuldenaar en partner

De gerechtsdeurwaarder moet informatie opvragen over de hoogte van het inkomen van de schuldenaar en de partner van de schuldenaar. Dit zijn partners die kosten voor het huishouden delen, zoals vastgelegd in de Participatiewet. Hij vraagt bij het UWV na welke inkomsten de schuldenaar ontvangt en van welke organisatie. Daarnaast vraagt hij welke organisatie het inkomen van de partner uitbetaalt. Hij vraagt bij die organisatie de hoogte van het inkomen van de partner na.

Nabetalingen en vakantiegeld

Heeft een schuldenaar recht op nabetalingen, voordat de gerechtsdeurwaarder beslag heeft gelegd? Dan mag de gerechtsdeurwaarder geen beslag leggen op deze nabetalingen.

De beslagvrije voet wordt berekend over het netto inkomen plus vakantiegeld.

Heeft een schuldenaar recht op vakantiegeld dat hij heeft opgebouwd, voordat de gerechtsdeurwaarder beslag heeft gelegd? Dan geldt dat op het moment van uitbetalen (in regel is dat in de maand mei) het volledige bedrag aan vakantiegeld onder het gelegde beslag valt. Dit in afwijking dan de eerdere wettekst die uitging van het moment van beslaglegging. In de nieuwe situatie het moment van uitbetalen van het vakantiegeld bepalend.

Voorbeeld

In sommige gevallen betreft de gemeente bij het bepalen van de beslagvrije voet ook de reservering van het vakantiegeld. Stel, het netto inkomen is € 1.000,- en de reservering voor vakantie geld is € 50,-. Dan zijn er gemeenten die 5% over € 1.050,- maandelijks op de uitkering inhouden. In dat geval zal bij uitbetaling van het vakantiegeld in mei dit niet nogmaals onder het beslag vallen.

Beslag op één inkomstenbron

Gerechtsdeurwaarders mogen alleen op één inkomstenbron van de schuldenaar beslag leggen. De verschillende inkomstenbronnen zijn verdeeld over verschillende categorieën in de WvBVV. De categorieën zijn:

- uitkeringen vanuit de Participatiewet;
- uitkeringen vanuit overige sociale zekerheidswetten, zoals de Werkloosheidswet (WW) en de Ziektewet (ZW);
- uitkeringen en pensioenen voor mensen die getroffen zijn door oorlog;
- loon volgens de Ambtenarenwet;
- loon;
- uitkeringen vanuit levens-, inkomens-, ongevallen- of ziekengeldverzekering;
- uitkeringen van pensioen en lijfrente;
- voorlopige teruggaaf belastingen;
- alimentatie; en
- huurtoeslag en zorgtoeslag.

Gerechtsdeurwaarders moeten de volgorde van deze lijst aanhouden om te bepalen op welk inkomen zij beslag leggen. Heeft een schuldenaar verschillende inkomens binnen dezelfde categorie? Dan geldt alleen het hoogste inkomen binnen deze categorie.

Praktische tip

Het is dus **niet** toegestaan dat één gerechtsdeurwaarder beslag legt op de uitkering vanuit de Participatiewet en een andere gerechtsdeurwaarder beslag legt op het loon. Voldoet het beslag hier niet aan? Dan is het beslag vernietigbaar tot 3 jaar nadat het beslag gelegd is.

“Omdat een gerechtsdeurwaarder maar op één inkomstenbron beslag kan leggen, kan het voorkomen dat hij het beslag opnieuw moet leggen.”

Vakantiegeld

De schuldenaar krijgt vakantiegeld vaak jaarlijks in één keer uitbetaald in mei. Het vakantiegeld wordt maandelijks gereserveerd voor de beslagvrije voet.

Wordt beslag gelegd op het inkomen? Dan vallen deze maandelijks opgebouwde bedragen onder het beslag. Wordt beslag gelegd in januari? Dan valt het volledige vakantiegeld onder het beslag dat sinds de vorige uitbetaling van het vakantiegeld is opgebouwd.

Heeft de schuldenaar een inkomen onder de voor hem geldende beslagvrije voet? Dan is het zinvol om de beslagvrije voet te laten herberekenen.

Stel de schuldenaar heeft een inkomen van € 500,- en de beslagvrije voet is € 1.000,-. Er valt dan 5% van € 500,- onder het beslag.

Het vakantiegeld in mei bedraagt € 480,- (= € 40,- per maand). In mei ontvangt de schuldenaar dan € 500,- + € 480,- = € 980,-. De schuldenaar heeft wel recht op een berekening van de beslagvrije voet bij de uitbetaling van het vakantiegeld. In dit geval komt dit uit op 5% in mei van € 980,-. De beslaglegger ontvangt dan in mei € 49,- en de schuldenaar € 931,-.

Beslag opnieuw leggen

Omdat een gerechtsdeurwaarder maar op één inkomstenbron beslag kan leggen, kan het voorkomen dat hij het beslag opnieuw moet leggen. Het kan voorkomen dat een schuldenaar in loondienst aanvullend inkomen ontvangt in een categorie die hoger in het lijstje staat, bijvoorbeeld een uitkering vanuit de Participatiewet. Heeft de gerechtsdeurwaarder al beslag gelegd op een inkomen dat lager in het lijstje staat? Dan moet hij het beslag opnieuw leggen op het inkomen dat hoger in het lijstje staat. Dit inkomen moet dan wel daadwerkelijk hoger zijn. De kosten voor het opnieuw leggen van het beslag zijn voor de schuldenaar.

Geen beslag mogelijk

Op een aantal inkomsten mag de gerechtsdeurwaarder geen beslag leggen. Dit zijn:

- kinderbijslag;
- overlijdensuitkering;
- persoonsgebonden budget;
- studiefinanciering;
- bijzondere bijstand; en
- onkostenvergoeding, behalve als deze geldt als loon voor de inkomstenbelasting.

Praktische tip

Een vergoeding van € 0,19 per gereden kilometer voor het werk valt buiten het beslag.

Coördinerend gerechtsdeurwaarder

De coördinerend gerechtsdeurwaarder is de eerste gerechtsdeurwaarder die beslag legt. Dit betekent dat hij verantwoordelijk is voor alle beslagen die gelegd worden. Alle gerechtsdeurwaarders die na de coördinerend gerechtsdeurwaarder beslag willen leggen, dragen het beslag aan hem over.

Praktische tip

De coördinerend deurwaarder brengt een wettelijk tarief in rekening voor het ontvangen en inboeken van de ontvangen bedragen. Melden meerdere gerechtsdeurwaarders zich om beslag te leggen? Dan brengt de coördinerend gerechtsdeurwaarder meerdere keren het tarief in rekening bij de schuldenaar.

“De coördinerend gerechtsdeurwaarder is de eerste gerechtsdeurwaarder die beslag legt.”

Berekening beslagvrije voet

De gerechtsdeurwaarder kan de beslagvrije voet op drie manieren berekenen. Dit hangt af van de hoogte van het inkomen.

1. De beslagvrije voet is een vast bedrag voor schuldenaren met een hoog inkomen. In 2021 hebben schuldenaren een hoog inkomen vanaf € 3.250,- per maand als zij gehuwd zijn en € 2.500,- per maand als zij alleenstaand zijn. De beslagvrije voet is dan:
 - € 1.956,90 voor gehuwden zonder kinderen;
 - € 2.093,48 voor gehuwden met kinderen;
 - € 1.486,37 voor alleenstaanden zonder kinderen; en
 - € 1.623,45 voor alleenstaanden met kinderen.

2. De beslagvrije voet is 95% van het inkomen als het inkomen van de schuldenaar gelijk is aan of lager is dan de bijstandsnorm.
3. Voor schuldenaren met een inkomen dat hier tussenin ligt komt een rekentool. Deze rekentool rekent de beslagvrije voet uit volgens een formule. Deze wordt nog ontwikkeld en is voor 1 januari 2021 beschikbaar.

Zijn de kosten van het beslag hoger dan wat de schuldenaar kan aflossen? Dan mag de schuldeiser geen beslag leggen.

De gerechtsdeurwaarder stelt de beslagvrije voet iedere 12 maanden opnieuw vast. Tijdens deze 12 maanden stelt hij de beslagvrije voet alleen opnieuw vast bij structurele wijzigingen. Denk hierbij aan echtscheiding, kinderen, samenwonen, nieuw werk of een loonsverhoging.

Heeft de gerechtsdeurwaarder de beslagvrije voet opnieuw vastgesteld? Dan begint de periode van 12 maanden opnieuw.

Praktische tip

De gerechtsdeurwaarder past de beslagvrije voet niet aan als bijvoorbeeld de bijstandsnormen of toeslagen veranderen.

Terugwerkende kracht

De beslagvrije voet wordt niet aangepast met terugwerkende kracht. De uitzonderingen hierop zijn:

- De gerechtsdeurwaarder heeft de juiste gegevens **niet** juist toegepast bij de beslagvrije voet.
- De gerechtsdeurwaarder verwerkt de informatie te laat.
- De schuldenaar meldt binnen 4 weken dat de beslagvrije voet **niet** juist is die de gerechtsdeurwaarder aan hem heeft doorgegeven. De gerechtsdeurwaarder past de beslagvrije voet dan aan vanaf het moment dat het formulier binnen is.

Deze uitzonderingen worden alleen gemaakt als de nieuwe beslagvrije voet in het voordeel van de schuldenaar is.

Standaardformulier

De gerechtsdeurwaarder stelt de schuldenaar schriftelijk op de hoogte van de beslagvrije voet. Dit doet hij op zijn laatst bij het betekenen van het beslag. Dit is binnen 8 dagen nadat het beslag gelegd is. De gerechtsdeurwaarder vult op een standaardformulier in hoe en met welke gegevens de beslagvrije voet is vastgesteld. De schuldenaar heeft 4 weken de tijd om deze informatie aan te vullen en aan te passen. Doet hij dit later? Dan geldt de nieuwe beslagvrije voet vanaf datum dat de gerechtsdeurwaarder het formulier heeft ontvangen.

Correctie woonkosten

Zijn de woonkosten meer dan de rekenhuur + 10%? Dan wordt de beslagvrije voet verhoogd met het meerdere. Voor 2020 geldt een rekenhuur van € 737,14. Verhoogd met 10% is dit € 810,85. Is de werkelijke huur hoger dan € 810,85? Dan wordt het meerdere voor 6 maanden opgeteld bij de beslagvrije voet. Deze periode kan met 6 maanden verlengd worden. Hiervoor moet de schuldenaar de openstaande schuld in de tweede 6 maanden helemaal kunnen terugbetalen. Dit geldt niet als deze extra woonkosten betaald kan worden met het inkomen van de partner.

Heeft de schuldenaar een eigen woning? Dan kan zijn beslagvrije voet mogelijk verhoogd worden met een fictieve huurtoeslag. Dit is de huurtoeslag die hij zou ontvangen als hij de woning zou huren.

Dit kan als de schuldenaar aan de volgende voorwaarden voldoet:

- De schuldenaar bewoont de woning.
- Het belastbaar inkomen van de schuldenaar en partner is lager dan het norminkomen van de Wet op de huurtoeslag.
- De schuldenaar doet een verzoek om de beslagvrije voet te verhogen met de fictieve huurtoeslag.
- De verhoging van de beslagvrije voet is gelijk aan de huurtoeslag die de schuldenaar ontvangt als hij de woning zou huren.

De correcties voor de rekenhuur, de zorgpremie en de toeslagen veranderen **niet**.

Verlagingen beslagvrije voet

Een aantal factoren verlaagt de beslagvrije voet:

- het netto inkomen inclusief vakantiegeld van de partner. De beslagvrije voet wordt hierdoor verhoogd tot maximaal de helft van de beslagvrije voet zonder dit inkomen;
- het netto inkomen uit bijverdiensten inclusief vakantiegeld van de schuldenaar;
- het financieel voordeel door privégebruik van een vervoermiddel van de zaak; en
- de bestuursrechtelijke premie als iemand is aangemeld als wanbetaler voor de zorgverzekering.

Praktische tips

Stopt de schuldenaar met het privégebruik van het vervoermiddel van de zaak? Dan wordt de beslagvrije voet hierdoor verhoogd.

In de wanbetalersregeling betaalt de schuldenaar de bestuursrechtelijke premie. Ligt beslag op het inkomen van de schuldenaar? Dan kan de schuldenaar deze premie **niet** opvoeren als betaalde premie. Hierdoor wordt beslag gelegd op een groter deel van het inkomen. Het doel hiervan is dat de schuldenaar sneller een betalingsregeling treft met de zorgverzekeraar.

Beslagvrije voet geldt voor iedereen

Heeft de schuldenaar **geen** bekende woonplaats in Nederland volgens het BRP? Dan is de beslagvrije voet 47,50% van de bijstandsnorm voor gehuwden. Dit geldt in de volgende gevallen:

- Het is **niet** bekend waar de schuldenaar naartoe vertrokken is.
- De schuldenaar is geëmigreerd.
- De schuldenaar heeft **geen** briefadres.

Is het woonadres in het buitenland bekend, maar heeft de beslaglegger **geen** inzicht in de financiële situatie? Dan geldt een beslagvrije voet van 47,50% van de bijstandsnorm gehuwden vermenigvuldigd met de woonlandfactor. De woonlandfactor is maximaal 1.

Is het woonadres in het buitenland bekend en heeft de beslaglegger wel inzicht in de financiële situatie? Dan stelt de beslaglegger de beslagvrije voet vast op dezelfde manier als voor personen die in Nederland wonen waarvan de financiële situatie bekend is. Heeft de gerechtsdeurwaarder reden om te denken dat iemand inkomen in het buitenland ontvangt? Dan past hij hier ook de woonlandfactor toe.

Praktische tip

De beslagvrije voet bedraagt nooit € 0,-.

“De coördinerend gerechtsdeurwaarder kan zelf bij verschillende organisaties informatie opvragen. Standaard doet hij dat bij het UWV, waar hij ook het beslag legt.”

Regels pakken niet redelijk uit

Pakken de regels voor het vaststellen van de beslagvrije voet **niet** redelijk uit? Dan kan de schuldenaar de kantonrechter verzoeken om de beslagvrije voet te verhogen. De kantonrechter kan de beslagvrije voet dan verhogen voor een periode van maximaal 6 maanden. Dit kan alleen in uitzonderlijke situaties.

Informatie opvragen

De coördinerend gerechtsdeurwaarder kan zelf bij verschillende organisaties informatie opvragen. Standaard doet hij dat bij het UWV, waar hij ook het beslag legt. Daarna mag hij ook informatie over inkomen opvragen bij bijvoorbeeld de Belastingdienst, de werkgever of een uitkerende organisatie, zoals de gemeente of de SVB.

Informereren bij derdenbeslag

Wordt beslag gelegd onder een derde, zoals een werkgever? Dan moet de derde de gerechtsdeurwaarder informeren over:

- de termijn van de betalingen;
- de hoogte van de betalingen na aftrek van inhoudingen, zoals premies;
- andere beslagen of vorderingen volgens de Invorderingswet 1990 met vermelding van de gerechtsdeurwaarder die het beslag afhandelt;
- lopende verrekeningen, zoals van de Belastingdienst; en
- voordeel door privégebruik van een vervoermiddel voor de loonbelasting.

Praktische tip

Deze informatie is terug te vinden op de inkomensoverzichten.

Ingang nieuwe beslagvrije voet

Wordt beslag gelegd vanaf 1 januari 2021? Dan wordt deze afgehandeld volgens de nieuwe regeling. Is beslag gelegd voor 2021? Dan wordt deze afgehandeld volgens de oude regeling. Dit geldt totdat de gerechtsdeurwaarder gedwongen is om dit aan te passen. Dit moet bijvoorbeeld als een nieuwe gerechtsdeurwaarder zich meldt voor een beslag.

Alle beslagen die voor 2021 zijn gelegd, moeten vanaf 1 januari 2021 binnen 1 jaar opnieuw worden bekeken. De gerechtsdeurwaarder moet de beslagvrije voet opnieuw vaststellen volgens de nieuwe regeling.

Praktische tip

Een schuldenaar kan de beslagvrije voet zelf berekenen. Bij een hogere beslagvrije voet kan hij de gerechtsdeurwaarder vragen om de beslagvrije voet opnieuw te berekenen.

Voorbeelden

Voorbeeld 1

Op 1 maart 2021 ligt er beslag op het inkomen van de schuldenaar. Zijn netto inkomen is € 2.500,- per maand. Daarbovenop ontvangt hij netto € 200,- vakantiegeld per maand. Dit vakantiegeld wordt in de maand mei betaald. De beslagvrije voet van de schuldenaar is € 2.000,-. Dat wil zeggen dat er onder het beslag valt: € 500,- plus de aanspraak op het vakantiegeld van € 200,-. In de maand maart ontvangt de schuldenaar de beslagvrije voet en het opgebouwde vakantiegeld. Van juni 2020 tot en met februari 2021 is het opgebouwde vakantiegeld $9 \times € 200,- = € 1.800,-$. In totaal ontvangt de schuldenaar in maart 2021 dus € 3.800,-. In de maanden vanaf maart ontvangt de schuldeiser € 2.500,- -/ - € 2.000,- = € 500 + vakantiegeld van € 200,- per maand. Het totaal komt dus uit op € 700,- per maand. Over de maanden maart, april en mei ontvangt de schuldeiser € 500,-. Van het vakantiegeld dat in mei wordt uitgekeerd gaat € 1.800,- naar de schuldenaar en € 600,- naar de schuldeiser. Dit is nieuw. In het huidige stelsel zou het volledige vakantiegeld van € 2.400,- naar de schuldeiser gaan.

Voorbeeld 2

Een schuldenaar heeft een netto uitkering van € 200,- per maand en een netto loon van € 800,- per maand. Zijn beslagvrije voet bedraagt € 700,-. Het totale inkomen bedraagt dus € 200,- + € 800,- = € 1.000,-. De afloscapaciteit bedraagt € 1.000,- -/ - € 700,- = € 300,-. Bij een beslag op de uitkering ontvangt de beslaglegger € 200,-. Volgens de categorieën van het inkomen moet de gerechtsdeurwaarder beslag leggen op de uitkering. Maar daarmee benut de beslaglegger **niet** de volledige beslagruimte. In dit geval mag hij daarom beslag leggen op het loon.

Voorbeeld 3

Een schuldenaar heeft een hoog inkomen voor het vaststellen van de beslagvrije voet. Er ligt beslag op zijn inkomen. De schuld die hij moet afbetalen bedraagt op dit moment nog € 2.500,-. Iedere maand wordt er € 260,- ingehouden op zijn inkomen. Daarbij is al rekening gehouden met rente en verdeelkosten. Hij toont aan dat hij woonkosten heeft van € 850,-. De rekenuur bedraagt € 737,14. De rekenuur + 10% bedraagt € 737,14 + € 73,71 = € 810,85. Dat is lager dan de werkelijke woonkosten. De schuldenaar kan dus vragen om een verhoging. Deze verhoging bedraagt € 850,- -/ - € 810,85 = € 39,15. De schuldenaar kan in dit geval altijd vragen om een verhoging van de beslagvrije voet voor 6 maanden. Omdat hij hier de totale schuld binnen 12 maanden volledig kan afbetalen met deze hogere beslagvrije voet, kan hij een verlenging aanvragen van nog eens 6 maanden.

Voorbeeld 4

Een schuldenaar woont samen met zijn echtgenoot. De schuldenaar heeft een uitkering van € 750,-. Zijn echtgenoot heeft een salaris van netto € 2.700,-. Omdat dit een hoog inkomen is, geldt voor de schuldenaar een vaste beslagvrije voet van € 2.093,48. Het gezamenlijke inkomen bedraagt € 750,- + € 2.700,- = € 3.450,-.

Op welk gedeelte van dit inkomen beslag kan worden gelegd, hangt af van het soort partners dat zij zijn. Dit deel is:

- € 3.450,- -/ - € 2.093,48 = € 1.356,52 als zij partners zijn in algehele of beperkte gemeenschap van goederen; of
- $5\% \times € 750,- = € 37,50$ als zij op een andere manier partners zijn. In dit geval telt alleen het inkomen van de schuldenaar mee voor het beslag. Dit inkomen is lager dan de bijstandsnorm. Daarom valt 5% van het inkomen van de schuldenaar onder het beslag.

Voorbeeld 5

De deurwaarder legt op 1 november 2021 beslag op het inkomen van de schuldenaar. De werkgever geeft aan dat er voor een auto van de zaak € 150,- netto op het loon wordt ingehouden. De beslagvrije voet is vastgesteld op € 1.200,-. Op 1 januari 2022 moet de gerechtsdeurwaarder bij de werkgever navragen of de regeling voor de auto van de zaak nog hetzelfde is. Is dit het geval? Dan verlaagt de deurwaarder de beslagvrije voet met € 150,-. De nieuwe beslagvrije voet bedraagt dan € 1.050,-. Deze geeft hij door aan de werkgever en de schuldenaar.

De overheid en gerechtsdeurwaarders moeten nog een aantal taken uitvoeren voordat de beslagvrije voet volgens de nieuwe regeling kan worden vastgesteld:

- het ontwikkelen van een rekentool voor iedereen op internet;
- het ontwikkelen van een rekentool voor deurwaarders en het UWV, waarmee aan de hand van inkomensgegevens de omrekening van bruto naar netto inkomen kan plaatsvinden;
- het vaststellen van het woonlandpercentage met een ministeriële regeling; en
- het opstellen van het formulier Mededeling beslagvrije voet aan debiteur.

Over de auteur

Alex Wijnhold is oud gerechtsdeurwaarder. Sinds 2011 heeft hij diverse publicaties op zijn naam staan over schuldenproblematiek. Alex is daarna betrokken geweest bij twee kantoren voor beschermingsbewind en heeft deze kantoren mede vormgegeven. Momenteel geeft hij advies aan onder andere bewindvoerderskantoren die vragen hebben over ingewikkelde dossiers en kwesties aangaande de kantoororganisatie. Sinds een aantal jaar is hij bij Hoffelijk Financiële Zorg betrokken als auteur.

Nieuw! Online training Beslagvrije voet

We brengen je op de hoogte van de wetswijziging.

Waar nu veel informatie van de schuldenaar wordt gevraagd, zal de informatie volgens de nieuwe wet gevonden worden in twee centrale gegevensbronnen. Wil je hier meer over weten? Volg dan de Online training Beslagvrije voet in onze digital classroom.

www.financielezorg.nl

INCLUSIEF 2 PE-PUNTEN

Permanent Actueel

Waar en wanneer je wilt up-to-date!

Het is belangrijk dat jij zoveel mogelijk tijd kunt besteden aan je cliënten. Het verzamelen van alle relevante ontwikkelingen binnen je vak, deze doorgronden én toepassen in de praktijk, neemt veel kostbare tijd in beslag. Daarom ontzorgt Hoffelijk je met Permanent Actueel.

Wij houden de belangrijkste ontwikkelingen voor je bij, zodat jij gemakkelijk up-to-date kunt blijven. Aangeboden in vier varianten:

Bewindvoerder

Mentoren

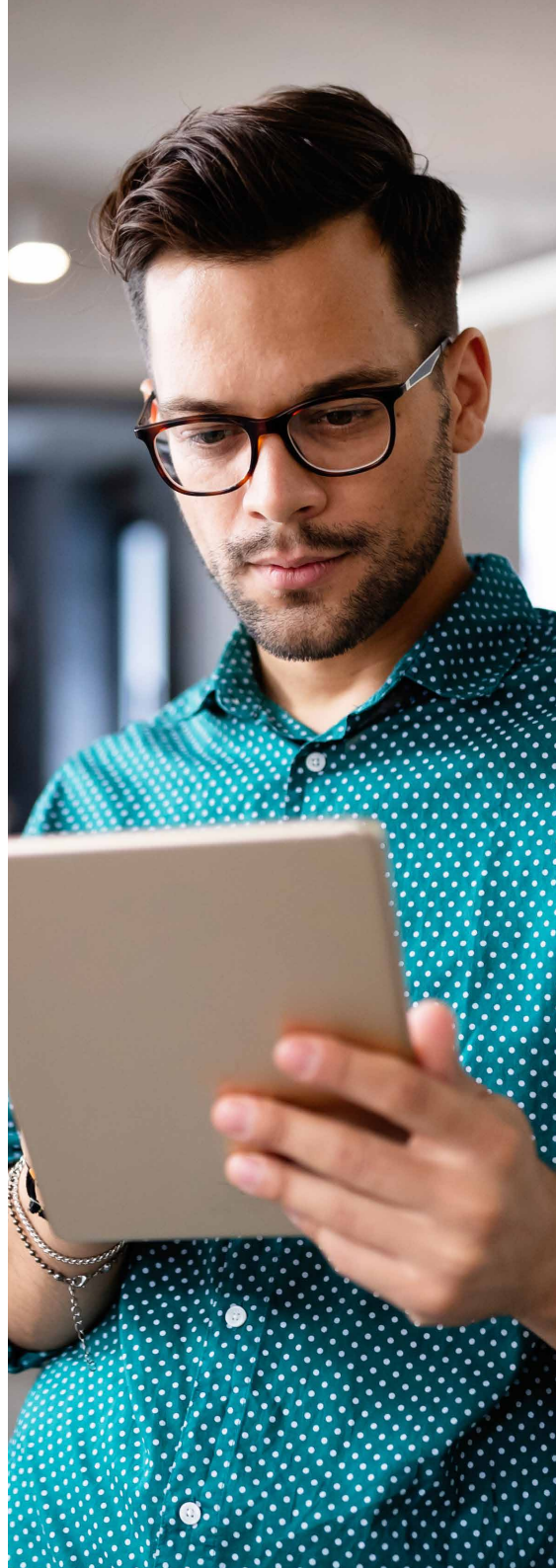
Budgetcoach

Schuldhulpverlener

Er zijn ook mogelijkheden om Permanent Actueel te blijven met heel je kantoor!

www.financielezorg.nl

Hoffelijk

Burgemeester Hazenberglaan 401
3078 HG Rotterdam

 010 - 760 11 00

 info@hoffelijk.nl

 www.hoffelijk.nl

Meer weten over Hoffelijk?

www.hoffelijkgroep.nl